

Algemene artikel

Die plantfamilie ASTERACEAE: 6. Die subfamilie Asteroideae

P.P.J. Herman

Nasionale Botaniese Instituut, Privaat sak X101, Pretoria, 0001

e-pos: herman@nbi.ac.za

UITTREKSEL

Die tribusse van die subfamilie Asteroideae word meer volledig in hierdie artikel beskryf. Die genusse wat aan dié tribusse behoort word gelys en hulle verspreiding aangedui.

ABSTRACT

The plant family Asteraceae: 6. The subfamily Asteroideae.

The tribes of the subfamily Asteroideae are described in this article. Genera belonging to the different tribes are listed and their distribution given.

INLEIDING

Hierdie artikel is die laaste in die reeks oor die plantfamilie Asteraceae.¹⁻⁵ In die vorige artikel is die klassifikasie bokant familievlak asook die indeling van die familie Asteraceae in subfamilies en tribusse bespreek.⁵ Hierdie artikel handel oor die subfamilie Asteroideae van die familie Asteraceae, met 'n bespreking van die tribusse en die genusse wat aan die verskillende tribusse behoort. Die 'edelweiss' wat in die musiekblyspel *The sound of music* besing word, behoort aan die tribus Gnaphalieae van die subfamilie Asteroideae. 'n Sterretjie (*) voor 'n naam dui daarop dat die soort 'n uitheemse, genaturaliseerde onkruid in suidelike Afrika is.⁵ Die kenmerke van hierdie subfamilie is reeds in die vorige artikel beskryf.⁵ Die aantal soorte per genus en die verspreiding van die soorte is gebaseer op Herman et al.⁶ en Herman et al.⁷

Tribus ANTHEMIDEAE Cass.

Verteenwoordigers van hierdie tribus is gewoonlik aromaties, byvoorbeeld *Artemisia afra* (wilde-als), *Eriocephalus*-soorte, *Pentzia*-soorte.⁴ Die feit dat hulle aromaties is, beteken dat hulle baie chemiese stowwe bevat. Hierdie stowwe word dikwels aangewend vir medisyne (*Artemisia*) of insekgif (*Tanacetum*).⁴ Verder is hulle blaartjies gewoonlik fyn verdeel en selfs by dié met onverdeelde blaartjies, is die blaartjies klein en naaldvormig (*Erica*-agtig). Die pappus bestaan gewoonlik uit vry of vergroeide skubbe, of is dikwels afwesig. Sommige verteenwoordigers word vir hulle aanskoulike 'blomme' gekweek byvoorbeeld krisante (*Dendranthema*-soorte). Hierdie tribus word baie goed verteenwoordig in suidelike Afrika met baie genusse selfs endemies tot die Flora van suidelike Afrika-gebied byvoorbeeld *Adenanthellum*, *Adenoglossa*, *Athanasia*, *Cymbopappus*,

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
* <i>Achillea</i> L.	1	Somerreënvalstreke
<i>Adenanthellum</i> B.Nord.	1	Mpumalanga, Swaziland, KwaZulu-Natal
<i>Adenoglossa</i> B.Nord.	1	Richtersveld
* <i>Anthemis</i> L.	2	Wydverspreid
<i>Artemisia</i> L.	2	Wydverspreid
<i>Athanasia</i> L.	39	Meestal Noord-, Oos- en Wes-Kaap
* <i>Chrysanthemum</i> L.	2	Mpumalanga, Wes- en Oos-Kaap.
<i>Cotula</i> L.	43	Wydverspreid
<i>Cymbopappus</i> B.Nord.	3	Mpumalanga, Wes- en Oos-Kaap
<i>Eriocephalus</i> L.	32	Wydverspreid
<i>Eumorphia</i> DC.	6	Somerreënvalstreke en in Wes-Kaap
<i>Foveolina</i> Källersjö	4	Namibië, Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Gymnopentzia</i> Benth.	1	Berge in somerreënvalgebiede
<i>Hilliardia</i> B.Nord.	1	KwaZulu-Natal en Oos-Kaap
<i>Hippia</i> L.	8	Wes- en Oos-Kaap
<i>Hymenolepis</i> Cass.	7	Wes- en Oos-Kaap
<i>Inezia</i> E.Phillips	2	Limpopo, Mpumalanga
<i>Inulanthera</i> Källersjö	7	Somerreënvalstreke

<i>Lasiospermum</i> Lag.	4	Wydverspreid
* <i>Leucanthemum</i> Mill.	1	Somerreënvalstreke
<i>Leucoptera</i> B.Nord.	3	Namakwaland
<i>Lidbeckia</i> P.J.Bergius	2	Wes-Kaap
<i>Marasmodes</i> DC.	4	Wes-Kaap
<i>Myxopappus</i> Källersjö	2	Namibië en Namakwaland
<i>Oncosiphon</i> Källersjö	8	Meestal droë gebiede, 1 wydverspreid
<i>Osmitopsis</i> Cass. emend. K.Bremer	9	Oos- en Wes-Kaap
<i>Pentzia</i> Thunb.	21	Wydverspreid
<i>Phymaspermum</i> Less. emend. K.Bremer	19	Wydverspreid
<i>Rennera</i> Merxm. emend. P.P.J.Herman	4	Namibië, Botswana, Noordwes, Noord-Kaap
<i>Schistostephium</i> Less.	9	Somerreënvalstreke
* <i>Soliva</i> Ruiz & Pav.	1	KwaZulu-Natal, Oos- en Wes-Kaap
* <i>Tanacetum</i> L.	1	Ontsnap uit tuine in Gauteng en Wes-Kaap
<i>Thaminophyllum</i> Harv.	3	Wes-Kaap
<i>Ursinia</i> Gaertn.	39	Wydverspreid
Totaal: 34	292	

Eriocephalus, *Eumorphia*, *Foveolina*, *Gymnopentzia*, *Hilliardia*, *Hippia*, *Hymenolepis*, *Inezia*, *Leucoptera*, *Lidbeckia*, *Marasmodes*, *Myxopappus*, *Oncosiphon*, *Osmitopsis*, *Rennera*, *Thaminophyllum*.

Tribus ASTEREAEE Cass.

Die tribus word gekenmerk deurdat die blare gewoonlik onverdeel is, die straalblomme duidelik, opvallend en talryk is en die plante een- of meerjarige kruide of struik is. Sommige

word vir hulle aanskoulike 'blomme' gekweek, byvoorbeeld die genus *Aster* en *Felicia* wat in tuine aangeplant word. Sommige het ontaard in onkruid, byvoorbeeld *Conyza albida*, *C. bonariensis* en *C. canadensis*. Die genusse *Gymnostephium*, *Heteromma*, *Mairia*, *Poecilolepis*, *Polyarrhena* en *Printzia* is endemies aan suidelike Afrika. By die genus *Baccharis* wat as 'n onkruid in suidelike Afrika voorkom, word aparte manlike en vroulike plante aangetref.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
<i>Amellus</i> L.	12	Meestal Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Aster</i> L.	16	Meestal somerreënvalstreke
* <i>Baccharis</i> L.	1	KwaZulu-Natal
<i>Chrysocoma</i> L.	20	Wydverspreid
<i>Conyza</i> Less.	14	Wydverspreid
<i>Dichrocephala</i> L'Hér. ex DC.	1	Somerreënvalstreke
<i>Engleria</i> O.Hoffm.	2	Namibië
* <i>Erigeron</i> L.	1	Meestal somerreënvalstreke
<i>Felicia</i> Cass.	79	Wydverspreid
<i>Grangea</i> Adans.	2	Namibië, Botswana en KwaZulu-Natal
<i>Gymnostephium</i> Less.	8	Wes-Kaap
<i>Heteromma</i> Benth.	3	Somerreënvalstreke
<i>Mairia</i> Nees	3	Wes-Kaap
<i>Microglossa</i> DC.	2	KwaZulu-Natal en Oos-Kaap
<i>Nidorella</i> Cass.	11	Wydverspreid
<i>Nolletia</i> Cass.	8	Wydverspreid, afwesig in Wes-Kaap
<i>Poecilolepis</i> Grau	2	Wes- en Oos-Kaap
<i>Polyarrhena</i> Cass.	4	Wes-Kaap
<i>Printzia</i> Cass.	6	Redelik wydverspreid, afwesig van Namibië en Noord-Kaap
<i>Psiadia</i> Jacq.	1	Noordelike somerreënvalstreke
<i>Pteronia</i> L.	70	Wydverspreid, veral in droë dele
<i>Roodebergia</i> B.Nord.	1	Wes-Kaap
<i>Zyrphelis</i> Cass.	9	Wes-Kaap
Totaal: 23	276	

Tribus CALENDULEAE Cass.

Die tribus word gekenmerk deurdat 'n pappus altyd afwesig is en straalblomme gewoonlik baie opvallend is. Die vruggies is dikwels afgeplat en gevleuel (*Dimorphotheca*), of het drie vlerkies (*Tripteris*), of is baie gegroef (*Garuleum*, *Gibbaria*,

Osteospermum). By *Chrysanthemoides* kom vlesige vruggies voor. Die genusse *Garuleum*, *Gibbaria* en *Oligocarpus* is endemies aan suidelike Afrika. *Dimorphotheca sinuata* en *D. pluvialis* word gewoonlik in tuine gekweek vir lentekleur. Daar is egter ook soorte wat baie giftig is vir vee, byvoorbeeld sommige *Dimorphotheca*-soorte.⁸

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
* <i>Calendula</i> L.	1	KwaZulu-Natal
<i>Chrysanthemoides</i> Fabr.	2	Wydverspreid
<i>Dimorphotheca</i> Vaill. ex Moench	19	Wydverspreid
<i>Garuleum</i> Cass.	8	Wydverspreid
<i>Gibbaria</i> Cass.	2	Wes- en Oos-Kaap
<i>Oligocarpus</i> Less.	1	KwaZulu-Natal, Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Osteospermum</i> L.	35	Wydverspreid
<i>Tripteris</i> Less.	20	Wydverspreid
Totaal: 8	88	

Tribus EUPATORIEAE Cass.

Verteenwoordigers van hierdie tribus het gewoonlik enkelvoudige, teenoorstaande blare met drie hoofare. Straalblomme is afwesig en die buisblommetjies is gewoonlik wit of perserig. Die

dopvruggies is swart en baie eenvormig: langwerpig met vyf riwwe (soms sewe tot 10). Verteenwoordigers van die genus *Mikania* is slingerplante. Die meeste van die lede van hierdie tribus wat in suidelike Afrika voorkom, is onkruid.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
<i>Adenostemma</i> J.R.Forst. & G.Forst.	2	Somerreëvalstreke
* <i>Ageratina</i> Spach	3	Limpopo, Gauteng, KwaZulu-Natal, Wes-Kaap
* <i>Ageratum</i> L.	2	Somerreëvalstreke
* <i>Campuloclinium</i> DC.	1	Gauteng, Swaziland, KwaZulu-Natal, is besig om geweldig te versprei
* <i>Chromolaena</i> DC.	1	Oostelike somerreëvalstreke
<i>Mikania</i> Willd.	3	Somerreëvalstreke
<i>Stomatanthus</i> R.M.King & H.Robinson	1	Oostelike somerreëvalstreke
Totaal: 7	13	

Tribus GNAPHALIEAE Benth.

Hierdie tribus word gekenmerk deur enkelvoudige, onverdeelde blare, hofies gewoonlik sonder opvallende straalblomme en dikwels papieragtige en gekleurde omwindselskutblare. Die sewejaartjies (*Helichrysum* en *Syncarpha*) en edelweiss (*Leontopodium alpinum*) behoort aan hierdie tribus. Die tribus is baie goed verteenwoordig in suidelike Afrika, met talle endemiese soorte, byvoorbeeld *Alatoseta*, *Amphiglossa*, *Anaxeton*, *Anderbergia*, *Anisochaeta*, *Anisothrix*, *Antithrixia*,

Arrowsmithia, *Atricantha*, *Bryomorpha*, *Callilepis*, *Calotesta*, *Comborhiza*, *Dolichothrix*, *Edmondia*, *Elytropappus*, *Galeomma*, *Hydroidea*, *Lachnospermum*, *Langebergia*, *Lepidostephium*, *Metalasia*, *Nestlera*, *Oedera*, *Oreoleysera*, *Oxylaena*, *Pentatrachia*, *Petalacte*, *Phaenocoma*, *Planea*, *Plecostachys*, *Relhania*, *Rhynchopsidium*, *Syncarpha*, *Tenrhynea*, *Trichogyne*, *Troglophyton* en *Vellereophyton*. Die genus *Printzia* is in die verlede onder hierdie tribus geklassifiseer maar onlangse DNS-studies het getoon dat dit eerder in die tribus Astereae hoort.⁹

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
<i>Alatoseta</i> Compton	1	Wes-Kaap
<i>Amphiglossa</i> DC.	11	Namibië, Noord-, Wes- en Oos-Kaap, een meer wydverspreid
<i>Anaxeton</i> Gaertn.	10	Wes-Kaap
<i>Anderbergia</i> B.Nord.	6	Wes-Kaap
<i>Anisochaeta</i> DC.	1	KwaZulu-Natal
<i>Anisothrix</i> O.Hoffm.	2	Wes-Kaap
<i>Antithrixia</i> DC.	1	Namakwaland

<i>Arrowsmithia</i> DC.	1	Oos-Kaap
<i>Artemisiopsis</i> S.Moore	1	Namibië, Botswana, Limpopo
<i>Athrixia</i> Ker Gawl.	9	Wydverspreid
<i>Atricantha</i> Hilliard & B.L.Burt	1	Wes-Kaap
<i>Bryomorpha</i> Harv.	1	Wes-Kaap
<i>Callilepis</i> DC.	5	Oostelike somerreëvalstreke
<i>Calotesta</i> P.O.Karis	1	Wes-Kaap
<i>Comborhiza</i> Anderb. & K.Bremer	2	Wes-Kaap en KwaZulu-Natal
<i>Denekia</i> Thunb.	1	Wydverspreid
<i>Disparago</i> Gaertn.	9	Hoofsaaklik Wes-Kaap
<i>Dolichothrix</i> Hilliard & B.L.Burt	1	Wes- en Oos-Kaap
<i>Edmondia</i> Cass.	3	Wes-Kaap
<i>Elytropappus</i> Cass.	8	Hoofsaaklik Wes-Kaap
* <i>Facelis</i> Cass.	1	KwaZulu-Natal, Oos-Kaap
<i>Galeomma</i> Rauschert	2	Namibië, Botswana, Noord-Kaap
* <i>Gamochaeta</i> Wedd.	5	Wydverspreid
<i>Gnaphalium</i> L.	14	Wydverspreid
<i>Helichrysopsis</i> Kirp.	1	KwaZulu-Natal
<i>Helichrysum</i> Mill.	244	Wydverspreid
<i>Hydroidea</i> P.O.Karis	1	Wes-Kaap
<i>Ifloga</i> Cass.	4	Wydverspreid
<i>Lachnospermum</i> Willd.	3	Wes-Kaap
<i>Langebergia</i> Anderb.	1	Wes-Kaap
<i>Lasiopogon</i> Cass.	8	In droeë westelike dele
<i>Lepidostephium</i> Oliv.	2	KwaZulu-Natal, Oos-Kaap
<i>Leysera</i> L.	2	Namibië, Vrystaat, Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Macowania</i> Oliv.	10	Oostelike somerreëvalstreke
<i>Metalasia</i> R.Br.	52	Hoofsaaklik Wes-Kaap
<i>Nestlera</i> Spreng.	1	Noord- en Wes-Kaap
<i>Oedera</i> L.	17	Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Oreoleysera</i> K.Bremer	1	Wes-Kaap
<i>Oxylaena</i> Benth. ex Anderb.	1	Wes-Kaap
<i>Pentatrichia</i> Klatt	4	Namibië, Limpopo, Mpumalanga, Noord-Kaap
<i>Petalacte</i> D.Don	1	Noord- en Wes-Kaap
<i>Phaenocoma</i> D.Don	1	Wes-Kaap
<i>Philyrophyllum</i> O.Hoffm.	2	Noordelike somerreëvalstreke
<i>Planea</i> P.O.Karis	1	Wes-Kaap
<i>Plecostachys</i> Hilliard & B.L.Burt	2	Swaziland, KwaZulu-Natal, Wes- en Oos-Kaap
<i>Pseudognaphalium</i> Kirp.	3	Wydverspreid
<i>Relhania</i> L'Hér. emend. K.Bremer	13	Hoofsaaklik Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Rhynchopsidium</i> DC.	2	Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Rosenia</i> Thunb. emend. K.Bremer	4	Redelik wydverspreid
<i>Stoebe</i> L.	21	Hoofsaaklik Noord-, Oos- en Wes-Kaap
<i>Syncarpha</i> DC.	28	Noord, Wes- en Oos-Kaap
<i>Tenrhynea</i> Hilliard & B.L.Burt	1	Sommerreëvalstreke
<i>Trichogyne</i> Less.	9	Redelik wydverspreid, afwesig van KwaZulu-Natal
<i>Troglophyton</i> Hilliard & B.L.Burt	6	Redelik wydverspreid, afwesig van noord-oostelike dele
<i>Vellereophyton</i> Hilliard & B.L.Burt	7	Noord-, Wes- en Oos-Kaap
Totaal: 55	550	

Tribus HELENIEAE Benth.

Verteenwoordigers van hierdie tribus is meestal kruid wat teenoorstaande blare met drie hoofare dra. Die hofies is gewoonlik geel en word omring deur 'n skutblaaromwindsel bestaande uit

meestal een of twee rye skutblare. Die dopvruggies is gewoonlik swart en die pappus is afwesig of word deur skubbe verteenwoordig. In suidelike Afrika is die meeste verteenwoordigers van hierdie tribus onkruid.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
* <i>Flaveria</i> Juss.	1	Wydverspreid
* <i>Gaillardia</i> Foug.	2	Noord-Wes, Vrystaat, KwaZulu-Natal, Oos-Kaap
<i>Hypericophyllum</i> Steetz	1	Limpopo
* <i>Schkuhria</i> Roth	1	Wydverspreid
* <i>Tagetes</i> L.	2	Wydverspreid
Totaal: 5	7	

Tribus HELIANTHEAE Cass.

Verteenwoordigers van hierdie tribus is gewoonlik kruid of struik, het teenoorstaande onverdeelde blare met gewoonlik drie hoofare, het dikwels baie groot hofies met opvallende straalblomme, paleas is gewoonlik aanwesig, die helmknoppe

en die dopvruggies is dikwels swart. Die sonneblom (*Helianthus annuus*) en die Jerusalem-artisjok (*Helianthus tuberosus*) is onder andere twee ekonomies belangrike soorte wat aan hierdie tribus behoort. Baie verteenwoordigers is wêreldwye onkruid. *Enydra* is 'n waterplant.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
* <i>Acanthospermum</i> Schrank	3	Wydverspreid maar afwesig in Wes-Kaap
* <i>Ambrosia</i> L.	3	Somerreëvalstreke
<i>Aspilia</i> Thouars	4	Somerreëvalstreke
<i>Bidens</i> L.	5	Wydverspreid maar afwesig in Wes-Kaap
<i>Blainvillea</i> Cass.	1	Botswana, Limpopo
<i>Chrysanthellum</i> Rich.	1	Namibië, Noord-Wes en Noord-Kaap
* <i>Coreopsis</i> L.	2	Somerreëvalstreke
* <i>Cosmos</i> Cav.	2	Somerreëvalstreke
* <i>Eclipta</i> L.	1	Somerreëvalstreke
<i>Enydra</i> Lour.	1	KwaZulu-Natal
* <i>Galinsoga</i> Ruiz & Pav.	2	Wydverspreid
* <i>Guizotia</i> Cass.	1	Gauteng, Mpumalanga
* <i>Helianthus</i> L.	3	Somerreëvalstreke
<i>Melanthera</i> Rohr	4	Somerreëvalstreke
* <i>Montanoa</i> LaLlave & Lex	2	KwaZulu-Natalse en Oos-Kaapse kus en Wes-Kaap
* <i>Parthenium</i> L.	1	Mpumalanga, Swaziland en KwaZulu-Natal
<i>Sclerocarpus</i> Jacq.	1	Namibië en Botswana
* <i>Sigesbeckia</i> L.	1	Woude in die ooste
* <i>Sphagneticola</i> O.Hoffm.	1	Mpumalanga, KwaZulu-Natal
<i>Spilanthes</i> Jacq.	2	Oostelike somerreëvalstreke
* <i>Tithonia</i> Desf. ex Juss.	2	Somerreëvalstreke
* <i>Tridax</i> L.	1	Limpopo, Mpumalanga, KwaZulu-Natal
* <i>Verbesina</i> L.	1	Somerreëvalstreke
* <i>Xanthium</i> L.	2	Wydverspreid
* <i>Zinnia</i> L.	1	Wydverspreid maar afwesig in Wes-Kaap
Totaal: 25	48	

Tribus INULEAE Cass.

Die meeste verteenwoordigers van hierdie tribus is meerjarige kruide of struikies, die blare is afwisselend en harig, die hofies

het dikwels opvallende straalblomme en die blommetjies is gewoonlik geel. Die vermeerbosse, *Geigeria*-soorte, behoort aan hierdie tribus. Enkeles soos *Antiphiona*, *Ondetia* en *Pechuel-Loeschea* is endemies aan suidelike Afrika.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
<i>Anisopappus</i> Hook. & Arn.	5	Somerreëvalstreke
<i>Antiphiona</i> Merxm.	2	Namibië
<i>Blumea</i> DC.	1	Somerreëvalstreke
<i>Calostephane</i> Benth.	2	Somerreëvalstreke
* <i>Dittrichia</i> Greuter	1	Wes-Kaap
<i>Geigeria</i> Griess.	21	Wydverspreid
<i>Inula</i> L.	2	Limpopo, Mpumalanga
<i>Ondetia</i> Benth.	1	Namibië
<i>Pechuel-Loeschea</i> O.Hoffm.	1	Somerreëvalstreke
<i>Pegolettia</i> Cass.	9	Wydverspreid
* <i>Pentanema</i> Cass.	1	Noord-Wes
<i>Pulicaria</i> Gaertn.	1	Wydverspreid
Totaal: 12	47	

Tribus PLUCHEAE (Benth.) Anderb.

Verteenwoordigers van hierdie groep kan uitgeken word aan hulle gewoonlik skyfvormige hofies. Die plante is dikwels aromaties, byvoorbeeld *Laggera*, *Litogyne*, *Pseudoconyza* en *Sphaeranthus*.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
<i>Doellia</i> Sch.Bip. emend. Anderb.	1	Somerreëvalstreke
<i>Laggera</i> Benth.	2	Wydverspreid maar afwesig in Wes-Kaap
<i>Litogyne</i> Harv.	1	Wydverspreid maar afwesig in Wes- en Oos-Kaap
<i>Nicolasia</i> S.Moore	6	Namibië, Botswana, Noordwes en Limpopo
<i>Pluchea</i> Cass.	3	Somerreëvalstreke
<i>Pseudoconyza</i> Cuatrec.	1	Namibië, Botswana, Limpopo en Mpumalanga
<i>Sphaeranthus</i> L.	4	Somerreëvalstreke
Totaal: 7	18	

Tribus SENECTIONEAE Cass.

Hierdie tribus word gekenmerk deur die enkele ry omwindselskutblare wat vry, gedeeltelik of heeltemal vergroei kan wees. Daar kom ook dikwels 'n ry kleiner skutblare aan die onderkant van die omwindselskutblare voor (Eng. *calyculus*). Die dopvruggies is meestal ellipties-verleng en gerib. Die pap-

pus bestaan gewoonlik uit pappushare. Baie *Senecio*-soorte is giftig en kan groot veeverliese veroorsaak. *Cadiscus* is 'n waterplant. Baie is sukkulente, byvoorbeeld *Kleinia*, *Othonna* en sommige *Senecio*-soorte. Talle is endemies aan suidelike Afrika, byvoorbeeld *Cadiscus*, *Capelio*, *Delairea*, *Gymnodiscus*, *Lamprocephalus*, *Oligothrix*, *Phaneroglossa*, *Steirodiscus* en *Stilpnogyne*.

Genus	Aantal soorte	Verspreiding
<i>Cadiscus</i> E.Mey. ex DC.	1	Wes-Kaap
<i>Capelio</i> B.Nord.	3	Wes-Kaap
<i>Cineraria</i> L.	37	Wydverspreid
<i>Crassocephalum</i> Moench	5	Somerreëvalstreke
<i>Delairea</i> Lem.	1	KwaZulu-Natal, Lesotho, Oos- en Wes-Kaap
<i>Emilia</i> Cass.	7	Wydverspreid, afwesig van Wes- en Oos-Kaap
<i>Euryops</i> (Cass.) Cass.	89	Wydverspreid
<i>Gymnodiscus</i> Less.	2	Namakwaland

<i>Hertia</i> Less.	5	Namibië, Noord-Wes, Vrystaat, Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Kleinia</i> Mill.	5	Wydverspreid
<i>Lamprocephalus</i> B.Nord.	1	Wes-Kaap
<i>Lopholaena</i> DC.	8	Somerreëvalstreke
<i>Mikaniopsis</i> Milne-Redh.	1	Oostelike somerreëvalstreke
<i>Oligothrix</i> DC.	1	Wes-Kaap
<i>Othonna</i> L.	121	Meestal Namibië, Noord-, Wes- en Oos-Kaap
<i>Phaneroglossa</i> B.Nord.	1	Namakwaland
<i>Senecio</i> L.	300	Wydverspreid
<i>Solanecio</i> (Sch.Bip.) Walp.	1	Limpopo, KwaZulu-Natal
<i>Steirodiscus</i> Less.	6	Noord- en Wes-Kaap
<i>Stilpnogyne</i> DC.	1	Noord- en Wes-Kaap
Totaal: 20	596	

LITERATUURVERWYSINGS

- Herman, P.P.J. (2000). Die familie Asteraceae: 'n Algemene oorsig, *Die Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie*, 19(2), 66–67.
- Herman, P.P.J. (2000). Die plantfamilie Asteraceae: 2. Die blomme, *Die Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie*, 19(3 & 4), 118–121.
- Herman, P.P.J. (2002). Die plantfamilie Asteraceae: 3. Die vrug, *Die Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie*, 21(1), 19–21.
- Herman, P.P.J. (2002). Die plantfamilie Asteraceae: 4. Interessante groeivorme en ekonomies belangrike soorte, *Die Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie*, 21(3), 108–110.
- Herman, P.P.J. (2003). Die plantfamilie Asteraceae: 5. Klassifikasie en die subfamilie Cichorioideae, *Die Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie*, 22(1), 45–49.
- Herman, P.P.J., Retief, E., Koekemoer, M. & Welman, W.G. (2000). Asteraceae. In *Seed plants of southern Africa: families and genera*, Leistner, O.A. ed. *Strelitzia* 10, 101–170. (National Botanical Institute, Pretoria).
- Herman, P.P.J., Welman, W.G., Retief, E., Koekemoer, M. & Netnou, N. (2003). Asteraceae. In *Plants of southern Africa: an annotated checklist*, Germishuizen, G., Meyer, N.L. eds. *Strelitzia* 14, 178–310. (National Botanical Institute, Pretoria).
- Vahrmeijer, J. (1981). *Gifplante van Suider-Afrika wat veeverliese veroorsaak./Poisonous plants of southern Africa that cause stock losses* (Tafelberg, Kaapstad).
- Bayer, R.J. & Cross, E.W. (2002). A reassessment of tribal affinities of the enigmatic genera *Printzia* and *Isoetopsis* (Asteraceae), based on three chloroplast sequences, *Australian Journal of Botany*, 50(6), 677–686.